

Promemorija
Promocija knjiga „Droga i mladi“, „Kocka i mladi“ i „Alkohol i mladi“
22.04.2014., 13.30h
Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Rockefellerova 12

Projekt „Zdrav za 5“ zajednički je projekt Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zaštite prirode i okoliša, Ministarstva zdravstva i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Nakon prve godine provedbe projekta, 10. veljače 2014. godine potpisan je novi Sporazum o suradnji. Svrha projekta je prevencija pijenja alkohola, uzimanja psihoaktivnih droga i kockanja među učenicima te usvajanje zdravih životnih vrijednosti.

U okviru projekta „Zdrav za 5“ **predsjednik Republike Hrvatske dr. Ivo Josipović preuzeo je pokroviteljstvo nad projektom odgovornog roditeljstva** čija je svrha stvaranje poticajnog i sigurnog obiteljskog okruženja kao preduvjeta za sprječavanje nezdravih navika i neprihvatljivih ponašanja mladih. U tom smislu izrađene su knjige „Droga i mladi“, „Kocka i mladi“ i „Alkohol i mladi“.

Glavne projektne aktivnosti:

- edukacije stručnih suradnika škola i edukacija učenika
- javne manifestacije, prezentacije za javnost i medije
- izrada i distribucija edukativnih materijala
- evaluacija

Anketiranje učenika u okviru projekta „Zdrav za 5“:

Alkohol - učenici 8. razreda OŠ:

- 81% učenika konzumiralo je alkohol najmanje jednom u životu
- u stanju teške opijenosti našlo se 30% učenika, a svaki deveti učenik u tom je stanju bio više od dva puta
- učenici najčešće konzumiraju alkohol u okviru vlastitog doma
- svaki deveti učenik alkohol kupuje sam, usprkos zakonskoj zabrani prodaje alkohola maloljetnicima

- od svih učenika koji su pokušali samostalno kupiti alkohol, kod više od 50% nikada nije zatražena osobna iskaznica
- njih gotovo 26% je u zadnjih mjesec dana jednom ili više puta pilo alkoholna pića u kafiću, restoranu ili disko klubu (usprkos zakonskoj zabrani prodaje alkohola maloljetnicima)
- samo 14% učenika u većoj konzumaciji alkohola sprječava strah od roditeljske reakcije, a još manje, 4% strah od zakonske kazne.

Droge - učenici 1. razreda SŠ:

- 11% učenika je jednom ili više puta u životu konzumiralo marihuanu ili hašiš
- gotovo 17% učenika smatra kako je lako nabaviti marihuanu
- gotovo svaki treći učenik je u životu jednom ili više puta udisao ljepila ili neka druga otapala (inhalanti)
- gotovo svaki drugi učenik poznaje osobu koja je konzumirala droge, a njih više od 17% poznaje 5 ili više takvih osoba

Kockanje i klađenje - učenici 2. razreda SŠ:

- gotovo svaki drugi učenik najmanje se jednom u životu kockao ili kladio
- učenici bi se kockali ili kladili i češće ali ih u tome najviše sprječava nedostatak novca, a u manjoj mjeri zabrana jer su maloljetni, dok ih najmanje sprječava strah od reakcije roditelja ili zakonske kazne
- od svih učenika koji su se pokušali samostalno kladiti ili kockati, kod gotovo 60 % nikada nije zatražena osobna iskaznica
- gotovo 4% učenika su zbog kockanja ili klađenja u posljednjih godinu dana imali financijske poteškoće
- od učenika koji kockaju ili se klade, njih gotovo 15% već pokušava smanjiti svoje kockanje ili klađenje
- ✓ Tek nešto više od 50% učenika smatra da je redovito pijenje alkohola, uzimanje droge i kockanje štetno
- ✓ Više od 50% učenika je u posljednjih 30 dana ostalo vani nakon 23 sata bez pratnje odrasle osobe od čega najveći dio uz dozvolu roditelja

Iako se radi o adolescentnoj dobi kada je sve što nude odrasli neinteresantno, mišljenja učenika o projektu su ohrabrujuća:

- oko 50% učenika steklo je nova i korisna znanja o ove tri teme
- svaki treći učenik potaknut je na promjenu stavova o drogama, alkoholu i kocki
- svaki treći učenik izrazio je želju za ponovnim sudjelovanjem u takvim radionicama
- kao teme s kojima bi trebalo proširiti projekt učenici su istaknuli ovisnost o Internetu i rizična seksualna ponašanja

Statistički podaci MUP-a:

Tijekom 2013. godine na području Republike Hrvatske prijavljeno je počinjenje 2,713 kaznenih djela vezanih za zlouporabu opojnih droga, 18,3% počinitelja bili su maloljetni. Evidentirano je ukupno 5,546 prekršaja iz Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga za što su prijavljene ukupno 5,663 osobe od čega je njih 252 ili 4,4 % maloljetno. Zabilježeno je 419 prekršaja „Davanja alkohola pijanim ili maloljetnim osobama“ iz Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira te je zabilježeno 809 prekršaja iz čl. 12. Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti (Usluživanje alkoholnih pića maloljetnim osobama).

O knjigama „Droga i mladi“, „Kocka i mladi“ i „Alkohol i mladi“:

Knjige su namijenjene roditeljima i kao dodatno štivo stručnjacima koji rade s mladima. Iako se roditelji često osjećaju nemoćnima pred izazovima koje suvremeno društvo stavlja pred njihovu djecu, njihov značaj u odgoju i odrastanju djece ipak je presudan. Ovo štivo, pisano jednostavnim jezikom i popularnim stilom, uvest će

roditelje u zamršen svijet odrastanja, opasnosti i izazova kojima su mladi izloženi, te im približiti njihovu ulogu u tom najzahtjevnijem životnom razdoblju njihove djece. Roditelji i stručnjaci koji se u svakodnevnom radu susreću s mladima pronaći će na jednom mjestu ključne informacije o zdravstvenim pitanjima kao i prekršajni, odnosno zakonski okvir zlouporabe alkohola, droge i kockanja u mladosti.

Promocija knjiga – sinopsis

O knjigama i projektu će govoriti:

prof.dr.sc. Izet Aganović, osobni izaslanik predsjednika Republike Hrvatske,
dr. Željka Karin, predsjednica Hrvatskog društva za školsku i sveučilišnu
medicinu Hrvatskog liječničkog zbora,
g. Vlado Dominić, glavni ravnatelj policije,
predstavnici ministarstava uključenih u projekt.

Predstaviti će se urednici i autori knjiga:

dr. sc. Ivana Pavić Šimetin, Zlatko Koštić, Sandra Veber, Davor Čorak,
Daniela Krnić i Ivana Modrić